

**MANAGEMENTUL DE CRIZĂ AL ENTITĂȚILOR
ECONOMICE CU CAPITAL MAJORITAR PUBLIC
DEȚINUT DE UNITĂȚILE ADMINISTRATIV
TERITORIALE (VOL I. FUNDAMENTE
TEORETICE – 2016, VOL II. CERCETĂRI
ECONOMETRICE – 2017)**

**CRISIS MANAGEMENT OF ECONOMIC
ENTITIES WITH MAJORITY PUBLIC CAPITAL
OWNED BY LOCAL ADMINISTRATIVE UNITS
(VOL. I. THEORETICAL FUNDAMENTALS – 2016,
VOL. II. ECONOMETRIC RESEARCH – 2017)**

AUTORI / AUTHORS: Dr.ing., ec. Sabin SISERMAN

EDITURA / PUBLISHING HOUSE: MEGA, CLUJ-NAPOCA

Prof. dr.ing., ec. Costache RUSU

Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași

Lucrarea elaborată de dl Sabin Siserman este rodul unui îndelung și tenace efort de documentare și cercetare, derulat într-un orizont de timp ce a depășit trei ani. Structurată în două volume, *Fundamente teoretice* (vol. I), respectiv *Cercetări econometrice* (vol. II), cercetarea științifică efectuată de dl. dr.ing.ec. Sabin Siserman pune în discuție „destinul” proprietății publice, mai precis a acelei categorii de proprietate, foarte dezvoltată la sfârșitul anului 1989, administrată de autoritățile publice locale ale comunelor, orașelor și județelor din România.

Sabin Siserman's study is the result of a prolonged and tenacious effort of documentation and research that lasted for more than three years. Structured in two volumes (Theoretical Fundamentals (vol. I), and Econometric Research (vol. II)), the scientific research carried out by Sabin Siserman takes into discussion the “destiny” of public property, more precisely of that category of property that was very well developed at the end of 1989, being administered by the local public authorities of the Romanian villages, towns and counties.

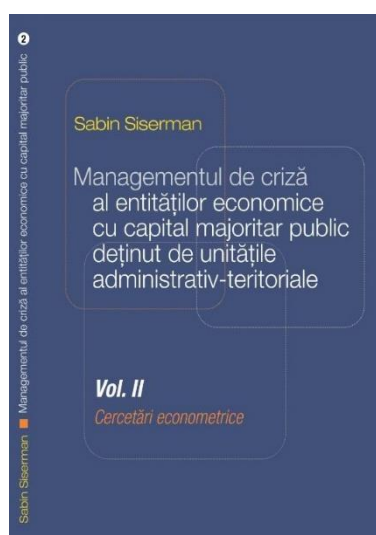
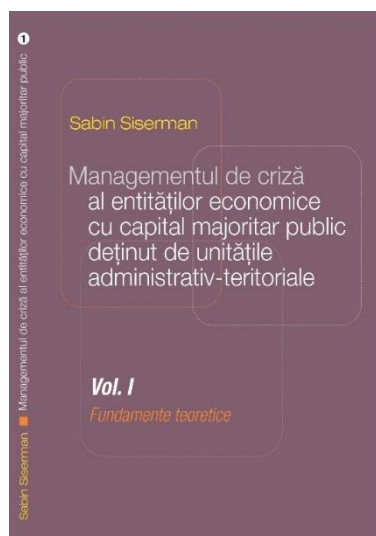
Primul volum al cercetării este focusat îndeosebi asupra clarificării paradigmei „gubernantă corporativă”, acest demers aducând plusvaloare cercetărilor în domeniu prin excursul temporal foarte bine documentat efectuat de autor referitor la conținutul semantic al sintagmelor cu care operează conceptul și prin analiza pertinentă a stadiului cercetărilor în domeniul guvernantei.

În cel de-al doilea volum, autorul „pune în operă” un model de investigație al actului de guvernantă al întreprinderilor publice într-un „spațiu vectorial cu cinci dimensiuni” în care acestea operează, acțiune care reușește să surprindă într-un mod exhaustiv fenomenul studiat. În urma acestei investigații, autorul este legitimat să formuleze concluzii și să emită opinii pertinente referitoare la performanța actelor manageriale de „criză”, luate de conducerile executive ale întreprinderilor publice deținute de unitățile administrativ teritoriale în orizontul temporal 2009-2014.

În demersul său investigativ, autorul optează pentru un model de cercetare al calității managementului de inspirație coșeriană, model care studiază variația fenomenelor socio-lingvistice din perspectiva a cinci factori de variație : timp (factorul diacronic), spațiu (factorul diatopic), organizare juridică a întreprinderii (factorul diamesic), faza evolutivă în care aceste entități economice se află (factorul diafasic) și structura activităților specifice derulate prin acest tip de întreprinderi (factorul diastratic).

Obiectivele majore ale cercetării sunt, într-o enumerare condensată, următoarele:

- realizarea unui studiu documentar cu privire la evoluția temporală a normării

The first volume of the research mainly focuses on clarifying the “corporate governance” paradigm, the undertaken approach enriching the existing studies in the field through its thoroughly documented temporal aspect of the semantic content of the expressions that the concept operates with and its pertinent analysis of the stage of the research in the field of governance.

In the second volume, the author investigates the public enterprises’ act of governance in a “vectorial space in five dimensions” in which these (i.e. public enterprises) operate, thus managing to realize an exhaustive report of the studied phenomenon. As a result of this investigation, the author is entitled to formulate conclusions and pertinent views related to the performance of the “crisis” managerial decisions taken by the executive boards of the public enterprises of territorial administrative units from 2009 to 2014.

Throughout his work, the author chooses a model of management quality research inspired by Coșeriu which studies the variation of socio-linguistic phenomena according to five variation factors: time (or the diachronic factor), space (or the diatopic factor), the legal organization of the enterprise (the diamesic factor), the progressive stage of these economic entities (the diaphasic factor) and the structure of the specific activities undertaken by this type of enterprises (the diastratic factor).

The main objectives of the research are the following:

- to realize a documented study regarding the temporal evolution of the legal setting of

juridice a actului de guvernare corporativă în România;

- identificarea entităților publice cu capital majoritar aparținând unităților administrativ-teritoriale din România care au operat în economia națională în perioada manifestării crizei economice mondiale;
- realizarea unei diagnoze a calității managementului de criză al entităților publice cu capital majoritar deținut de unitățile administrativ-teritoriale;
- analiza performanței managementului de criză al entităților publice deținute de unitățile administrativ-teritoriale pe baza unor indicatori derivați;
- formularea unor opinii privind amplitudinea, direcția și sensul de manifestare a consecințelor actelor manageriale care au influențat parametrii bilanțieri și ai contului de profit și pierderi;
- stabilirea unor corelații statistice între parametrii economici care definesc întreprinderile publice grupate după anumite criterii care influențează performanța actului de management în perioada de criză, pe baza analizei de corelație Bravais-Pearson în raport cu indicatorul de maximă sinteză a calității managementului unei întreprinderi: capitalizarea acesteia.

Preocupările de cercetare sunt deci direcționate, având ținte precise către care se îndreaptă. Putem astfel afirma, fără tăgadă, că o atare de conduită investigativă este corelată absolut cu prevederile managementului strategic și anume: dacă îți fixezi obiective transparente, practic te expui ca îndeplinirea lor să poată fi evaluată de către orice analist.

Cercetarea efectuată este una exhaustivă, efectuată asupra unei populații complete de 983 de întreprinderi publice aparținând unităților administrativ-teritoriale, active la 31.12.2014; cercetarea a vizat evaluarea performanței operaționale și financiare a entităților economice în cauză, având la bază analiza variațională și statistica descriptivă; cercetarea realizată este deci una determinist-cauzală, bazată pe relația dialectică de tip cauză-efect. Această atitudine dovedește încrederea autorului în cunoștințele economice pe care le deține și experiența sa managerială, consumată în varii

the act of corporative governance in Romania;

- to identify the public entities with capital in the majority belonging to the Romanian territorial administrative units that carried on economic activities at a national level during the world economic crisis;
- to carry out a diagnosis of the quality of the crisis management of the public entities with capital in the majority found in the possession of territorial administrative units;
- to analyze the performance of the crisis management of the public entities held by territorial administrative units according to some derived indicators;
- to formulate some opinions regarding the amplitude, direction and way of manifestation of the managerial acts that influenced the parameters of the balance and profit and loss account;
- to establish some statistical correlations between the economic parameters that define the public enterprises grouped according to some criteria that influence the performance of the managerial act in periods of crisis, based on Bravais-Pearson correlation analysis in relation to the indicator of the maximum synthesis of the management quality of an enterprise, namely its capitalization.

Thus, the author's research preoccupations are very well oriented, having precise targets in view. We can consequently state that this investigative approach goes hand in hand with the precepts of strategic management, namely: if you set out transparent objectives, you give any analyst the opportunity to evaluate them.

This research attempts to be an exhaustive study, focusing on 983 public enterprises belonging to the territorial administrative units in function on 31st December 2014; it had in view the assessment of the operational and financial performance of the economic entities under discussion, being based on a descriptive variation and statistical analysis; the research is consequently built on a cause-effect dialectic. This attitude proves the author's trust in his knowledge of economics and managerial experience demonstrated through various technical and

decizii, tehnice și economice, legate de entități care au operat deopotrivă în mediul economic militar și civil, privat sau public, pe parcursul a mai mult de o treime de veac.

Autorul evaluează starea managementului de criză al entităților economice deținute de unitățile administrativ-teritoriale în perioada 2009-2014, evidențiind conturarea unor percepții și stereotipii la nivelul mentalului colectiv referitoare la calitatea actului managerial din aceste instituții: administrarea ineficientă a patrimoniului, dependența întreprinderilor publice de subvențiile autorităților publice tutelare, consolidarea nucleelor de opoziție la schimbări organizatorice, precaritatea calitativă și cantitativă a lucrărilor realizate și o anume „autarhie” și suficiență locală în asigurarea serviciilor destinate comunităților.

Aspectele guvernantei corporative în determinarea lor istorică, de la origini până în perioada contemporană sunt cercetate atât teoretic – în volumul I, cât și practic, în perspectiva econometrică, (vol. II), constatându-se deprecierea semnificativă a calității actului managerial în corporațiile publice românești, consecință, îndeosebi, a implicării factorului politic în conducerea executivă a acestora.

Aspectele legate de calitatea managementului de criză au fost măsurate de cercetător prin intermediul a patru indicatori de performanță, între care „variația capitalizării întreprinderilor publice” (indicator considerat de autor „de maximă responsabilitate social pentru orice manager”) aceștia fiind studiați econometric, corelativ cu variația principalilor parametri bilanțieri, agregați în funcție de diferite criterii, prin intermediul indicilor Bravais-Pearson.

Cercetarea științifică aduce mai multe contribuții teoretice și aplicative noi guvernantei corporative, care, într-o enumerare sumară, ar putea fi obiectivate astfel:

- clarificări conceptuale suplimentare ale paradigmei „,guvernanța corporativă”;
- prezentarea factorilor de urgență ai unui adevărat proces de guvernare, care dau consistență și acțiune actului administrativ în întreprinderile publice românești;
- configurarea modelului de cercetare și stabilirea metodelor investigative ale fenomenului cercetat;

economic decisions taken in relation to entities that performed in economic environments, both military and civil, private and public, throughout a long period of time (more than thirty years).

The author evaluates the state of the crisis management of the economic entities found in the possession of territorial administrative units from 2009 to 2014, underlining the emergence of some stereotypes at the level of collective conscience regarding the managerial act of those institutions: the inefficient management of their assets, their dependence on the higher public authorities' subsidies, the consolidation of oppositional nuclei meant to resist organizational changes, the qualitative and quantitative precariousness of the works undertaken during that period, and a certain “autarky” and local self-sufficiency in ensuring community-related services.

The theoretical (first volume) and practical (second volume) aspects of corporate governance are analyzed from a diachronic point of view, starting from their origins and ending with the contemporary period. What the author notices is a significant depreciation in the quality of the managerial act of the Romanian public corporations due to the influence of politics in their executive branches.

The aspects related to the quality of crisis management have been quantified by the researcher through four performance indicators that were econometrically studied, in relation to the variation of the main balancing parameters, gathered according to different criteria, through the use of Bravais-Pearson indices. One of the most important performance indicator is the “variation of the capitalization of public enterprises”, this indicator having a “high social responsibility for any manager”, according to the author.

The scientific research brings about some new theoretical and applied contributions to corporate governance, which could be enumerated as follows:

- additional conceptual clarifications of the “corporate governance” paradigm;
- the identification of the emergence factors of a real governance process that give consistency and action to an administrative process in the Romanian public enterprises;

- măsurarea performanței actului de guvernare prin intermediul a patru indicatori și stabilirea unor „verdicte” pertinente asupra calității actului managerial consumat în perioada de criză economică în întreprinderile publice românești.

Cea mai semnificativă contribuție a cercetării se obiectivează în aceea că autorul „deconspiră” un anumit comportament organizațional (blamabil în esența lui prin lipsa de eficiență, eficacitate, economicitate și cu siguranță și etică), în interesul comunității. Acest comportament a fost până în prezent mai puțin cercetat, intrarea lui „sub lupa de interes social” fiind legată de debutul crizei economice mondiale, de efectele ei și de măsurile administrative luate de Guvernul României în anul 2011 pentru stoparea declinului economic al întreprinderilor cu capital public.

Cercetarea realizată de Sabin Siserman are multiple puncte de contingență cu cercetările realizate până în prezent la Școala Doctorală de Inginerie și Management a Universității Tehnice din Cluj-Napoca, afișând în mod original o traiectorie particulară a culturii organizaționale – mai precis cea a culturii organizaționale a entităților economice al căror capital este deținut de unitățile administrativ-teritoriale.

Analiza corelațională de tip Bravais-Pearson conferă cercetării o utilitate deosebită; concluziile formulate de autor în baza analizelor statistice efectuate permit extrapolarea temporală a consecințelor deciziilor luate de manageri în perioada „de criză”, într-un orizont viitor de cel puțin un deceniu.

Cercetarea se adresează persoanelor cu rol decizional din Ministerul Economiei, Instituția Prefectului județelor, autorităților tutelare ale întreprinderilor publice, conducerilor executive ale acestora, auditorilor publici interni și auditorilor publici externi independenți ai Camerelor de Conturi.

O parte din concluziile cercetării au fost aplicate în practică, în ultimii ani, la nivelul întreprinderilor publice și ale autorităților publice tutelare ale județului Maramureș, prin acțiunile Grupului de Modernizare a Administrației Publice Locale – organism informal, consultativ, de interes local al Institutiei Prefectului Județului Maramureș, din care face parte și autorul prezentei lucrări.

- the configuration of the research model and the investigative methods of the researched phenomenon;
- the quantification of the performance of the governance act by means of the already mentioned four indicators and the stating of some pertinent “verdicts” on the quality of the managerial act of the economic crisis that affected the Romanian public enterprises.

The most significant contribution of the research resides in the author’s “revealing” a certain organizational behavior (negative in its essence, characterized by lack of efficiency, efficacy, economic profitability and ethics), in order to serve the interests of the community. This behavior has been less researched before, its social interest being awakened by the world economic crisis, its effects and the administrative measures taken by the Romanian Government in 2011 to stop the economic decline of public capital enterprises.

The research carried out by Sabin SISERMAN has many common points with other previous studies undertaken by the Doctoral School of Engineering and Management of the Technical University of Cluj-Napoca, being still original in emphasizing a certain trajectory of the organizational behavior of the economic entities with capital under the control of territorial administrative units.

The Bravais-Pearson analysis offers the research a special utility; the conclusions reached by the author, based on some statistical analyses, allow for a temporal extrapolation of the consequences of the decisions taken by the managers during the crisis period.

The research is addressed to people that play a decisional role in the Ministry of Economy, the Institution of the Chief Commissioner of the counties, the tutelary authorities of the public enterprises and their executive bodies, internal public auditors and external public auditors of the Chambers of Accounts.

Some of the conclusions have already been put into practice at the level of public enterprises and tutelary authorities in the county of Maramureș, through the actions of the Modernizing Group of the Local Public Administration – an informal, consultative body, affiliated to the Institution of the Chief Commissioner of Maramures county, that the author of this study belongs to.